

Uddrag af bogen ”Farfars Historie”, som kan læses på Slægtsforskernes Bibliotek

[Farfars historie \(slaegtsbibliotek.dk\)](http://Farfars%20historie%20(slaegtsbibliotek.dk))

Skrevet af Bent Jeppesen, Espergærde.

Rosinpiller i Gevninge Brugsforening

Den 1. november 1961 startede jeg som Handelslærling i Gevninge Brugs. Uddeleren hed Kaj Grønbech, og i forretningen var endvidere fru Grønbech, 1. manden, Erling, og to andre lærlinge, Elly og Henrik. Vi havde værelser i Brugsen, men spiste hos fru Christiansen nede i Gevninge By. Elly boede hjemme hos sine forældre på Abbetved vejen.

Uddannelsen som kommis var ikke den store oplevelse. Det meste af tiden gik med oprydning, opfyldning og rengøring. Når der blev solgt kul og koks, var det mig, der var ude og måle op.

Gevninge Brugs var en meget moderne selvbetjeningsforretning med mange af de forretninger, som hørte til en landbrugsforening. Der var salg af benzin på den anden side af gaden, i bagbutikken havde vi en petroleumspumpe, vi havde udleje af porcelæn, salg af kunstgødning.

En del af uddannelsen var handelsskolen, som fandt sted i vinterhalvåret på Handelsskolen i Roskilde. Her lærte jeg bl.a. bogføring og varekundskab. Jeg husker, at min månedsløn var 475 kr. og ud af dette beløb skulle jeg betale for maden. Der gik ikke lang tid, før jeg havde gang i noget i min fritid, hvor jeg næsten tjente det samme, som jeg tjente på min læreplads.

I det gamle mejeri i Gevninge, der lå ved siden af brugsforeningen, var der indrettet en sodavandsfabrik, og her kom vi lærlinge meget, bl.a. fordi der var jævnaldere unge, og i det store køkken kunne der blive spillet kort til langs over midnat. Og var der travlhed, så kunne vi også lave sodavand hele aftenen.

Jeg fik også en kontakt til Henry Christensen, folketingsmedlem og redaktør på Roskilde Dagblad. Med redaktør Justesen som den daglige leder af redaktionen oplevede jeg den redaktion, som Lise Nørgaard har beskrevet i ”Jeg en pige”. Jeg blev lokalreferat for Herslev-Gevninge. Bl.a. skulle jeg referere sognerådsmøderne, og det var en ny oplevelse for – sognerådet. At have mig på sidelinjen. Sognerådsmøderne blev holdt i spisesalen på plejehjemmet i Herslev, og efter et enkelt møde fik kommunen ny sognerådsformand. Det var Povl Brøndsted, som jeg tidligere havde mødt på kurser i VU. Ved konstitueringen skulle DSU og VU indstille medlemmer til Ungdomsnævnet.

Vi fik begge sæde i ungdomsnævnet, som bl.a. havde ansvaret for aftenskoleundervisningen. I den periode fik jeg oprettet en eftermiddags-foredragsrække på Borrevejlevig Vandrehjem. Jeg havde lavet en aftale med Skibby-rejser, som dengang kørte rutekørsel mellem Hornsherred og Roskilde, om at samle deltagerne op på en rute gennem kommunen. Indholdet husker jeg ikke, men den dag, hvor buskørslen svigtede, husker jeg. Hurtig fik jeg fri til at køre ruten, og orientere om, at bussen var forsinket, og med en times forsinkelse kom foredraget i gang. Jeg tror, at Grønbech var lidt stolt af mig, og da Povl Brøndsted også var formand for Gevninge Brugsforening, så fik jeg ingen problemer.

En anden aktivitet, jeg også fik sat i gang var en VU ungdomsklub i forsamlingshuset, hvor vi en aften om ugen mødes til bordtennis, kortspil og anden hygge. Desværre var interessen ikke stor nok, så efter en sæson blev klubben nedlagt og flyttet til Trelleborg-skolen, hvor det blev starten på den kommunale ungdomsskole.

Jeg har allerede fortalt om mit ”journalistiske” arbejde på Roskilde Dagblad. Jeg brugte også meget tid som hjælper på Borrevejlevig Vandrehjem. Det startede med at stå i kiosken, når der var Borrevejlestævne. Det var Roskilde Amts Gymnastikforeninger, der ejede Borrevejlevig, og hver sommer var der idrætsstævne med gymnastikopvisninger og håndboldkampe i lighed med Høvestævnet. Men snart blev det til arbejde mange aftener med at passe kiosk og mange andre gøremål. Det var ikke de store penge jeg tjente, men sommeren igennem fik jeg mange hyggestunder med de mange børn og unge mennesker, der kom på kurser af mange forskellige slags. Håndboldklubben MK31 havde hvert år ungdomskursus på Borrevejlevig, hvor Knud Lundberg var en af de faste ledere. Hellerup Seminarium havde hvert år introduktionskursus, realskolen i Nuuk havde hvert år en uges lejrskole foruden alle de andre, der kom i løbet af sommeren. Mit kendskab til stedet var også medvirkende til, at Leif fik sommerferiejob et par år.

Endelig vil jeg berette om min tjenergerning i Gevninge Forsamlingshus. Jeg blev hurtig fast tjener, når der var forsamlingshusbal, og det gav nogle hyggelige aftener samtidig med, at man kunne gå hjem efter en pinsefest med penge på lommen.

Men det var ikke arbejde alt sammen. Venstre Ungdom i Roskilde- Køge og Lejre-kredsen var efter sigende den største balforening på Sjælland, og det betød, at når der var nytårsfest på hotel Roar i Roskilde, så var der dans i tre sale. Men jeg blev også meget hurtigt aktiv i Venstre Ungdom, deltog i studiekredse og møder, både i Roskilde og lokalt i venstrevælgerforeningen. I en periode blev jeg også medlem af Lindensborg Roklub, som havde klubhus på Borrevejlevigs idrætsanlæg. Desværre måtte jeg opgive rosporten på grund af smerter i mine håndled.

I foråret 1964 fik jeg min handelsmedhjælpereksamen med årets bedste gennemsnit fra Handelsskolen i Roskilde. Et gennemsnit på 14,56 udløste et legat fra en tidligere købmand i Roskilde på stort 100 kr. Det kostede en omgang på et af Roskildes værtshuse, hvor legatet blev godt og vel brugt. At jeg fik ug- i produktionslære med Mette Kofoed Bjørnsen som censor forstår jeg ikke. Jeg skulle fortælle noget om tobak, og brugte mest tid til at fortælle om, hvor usundt det var at ryge, hvilket passede ind i hendes forhold til tobak. Samtidig sad vores lærer og bakkede på en pibe. Jeg kunne fortælle om, hvor vores tobak kom fra, men kunne ikke beskrive forskellen på amerikansk og tyrkisk tobak. Jeg tror jeg fik den fine karakter, fordi jeg var så god til at snakke udenom emnet, for mit kendskab var lig nul.

Den 1. november 1964 var jeg udlært som kommis efter en god gammeldags mesterlære, og det blev markeret med en middag i brugsen, hvor min far og mor var inviteret. Som udlært kunne jeg fortsætte en måned, til jeg skulle aftjene min værnepligt